

Diversitat de cultures populars a la Catalunya del segle XXI

Publicat per [Oriol Cendra Planas](#) [1] el 10/03/2019 - 18:52 | Última modificació: 21/03/2019 - 17:14

Extracte de l'article "Diversitat de cultures populars a la Catalunya del segle XXI" publicat al [núm. 40 de Caramella. Revista de música i cultura popular](#) [2].

A vol d'ocell, podem observar un mapa de Catalunya pintat amb diversitat de pràctiques culturals fetes des d'identitats diverses i en múltiples escenaris. Ara bé, quan acostem el focus distingim algunes pràctiques que adjectivem com a «nostres» i unes que no; unes de «tradicionals» que se singularitzen en relació a les que no se'n consideren; celebracions culturals que són «d'interès nacional» i d'altres que no estan en disposició d'adquirir aquesta categoria. Etcètera. Entre les raons d'aquesta escisió de la cultura n'hi ha com a mínim una de sociològica i una altra de burocràtica: les persones classifiquem i estigmatitzem; les administracions, institucions i lobbies necessiten aquesta fragmentació per gestionar-ne l'exclusivitat.

Qui construeix, i com ho fa, aquesta cultura popular «catalana»? ¿Es construeix a partir del silenci sobre les identitats diverses? ¿O des de l'afirmació d'identitats i pràctiques culturals múltiples com a valor explicatiu de la catalanitat?

Alguns elements per a la reflexió:

1. A Cervera, entitats i Paeria han iniciat un debat modèlic sobre una futura Casa de les Festes des de la sensibilitat a la diversitat i amb la participació de col·lectius d'origen malià i peruà residents a la ciutat
2. Només 1 dels 15.000 registres de l'inventari del patrimoni festiu de Catalunya és del calendari festiu musulmà
3. Per què el caló no té l'estatus ni la interlocució institucional que tenen les llengües catalana, castellana i aranesa a Catalunya? Per què el poble gitano no té reconeguts els seus drets històrics, més enllà d'una interpel·lació als poders públics a "garantir el reconeixement de la cultura del poble gitano com a salvaguarda de la realitat històrica d'aquest poble" (Estatut d'Autonomia, Art. 42.7).
4. La migració contemporània ha conformat un seguit de celebracions de Setmana Santa catalanes que incorporen i s'inspiren en elements de la religiositat popular andalusa: «lluny de qualsevol veleïtat nostàlgica, es reivindicava l'allà, indissolublement lligat al dret a reelaborar-lo lliurement. Ja no era un allà concret, sinó un allà generalista que s'havia construït o reconstruït ètnicament aquí, molt especialment entrats els anys vuitanta»* (PARRAMON: 1999*)
5. La campanya #BaltasarDeVeritat ens recorda que és necessari qüestionar i revisar els estereotips transmesos per l'imaginari popular, com ho fan SOS Racisme o Afroféminas. No ens podem escudar en la «tradició» (invent contituït també de l'oblit de totes aquelles «impureses» que no han passat pel sedàs de la legitimació) per evitar els canvis.

La manera com construïm la nostra societat és una opció cultural, és a dir, ideològica. Usar de manera positiva el potencial de les produccions culturals populars potser passa per incorporar perspectives d'interculturalitat, gènere, Centre d'Estudis i Recursos Culturals (CERC). Diputació de Barcelona. Montalegre, 7. Pati Manning. 08001 Barcelona. Tel. 934 022 565

etc. en tota acció cultural i per definir polítiques públiques que prioritzin l'exercici dels drets culturals (dret a escollir la identitat pròpia; a accedir al patrimoni cultural; a pertànyer, o no, a una comunitat; a accedir i participar a la vida cultural; a expressar-se en la llengua escollida; a l'autoria, a l'educació i la informació; [ALBERT: 2009](#) [3]) amb la finalitat de dotar els diversos col·lectius de la veu, identitat i reconeixement per participar en la construcció d'un projecte cultural i social compartit.

*PARRAMON, Clara-Carme (1999): «Setmanes Santes d'inspiració andalusa a l'Hospitalet». Quaderns d'Estudi (Centre d'Estudis de l'Hospitalet), núm. 16.

Etiquetes: diversitat cultural

Adjunt

Mida

[01_oriolcendra_galerades.pdf](#) [4]

871.23 KB

- [5]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/blogs/2019/diversitat-cultures>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/cendrapo>

[2] <http://www.revistacaramella.cat/caramella-40-editorial/>

[3] <https://irla.cat/publicacions/8-la-diversitat-cultural/>

[4] https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/01_oriolcendra_galerades.pdf

[5] <https://interaccio.diba.cat/node/7909>